

FULD TALE

Arrangement:	BUU Samråd	10. november 2014
Åbent eller lukket:	Åben	
Dato og klokkeslæt:	12. november 2014 kl. 9.00-10.30	
Sted:	Christiansborg – værelse 2-133	
Taletid:	-	
Forv. Antal deltagere:		
Evt. andre forhold ministeren bør være opmærksom på:	Kulturministeren er stillet følgende spørgsmål:	

Spm. S

I forlængelse af artiklen i Berlingske Tidende 30/9-14: "Medlemstal rasler ned i idrætsforeninger efter skolereform", hvoraf det fremgår, at en række idrætsforeninger har oplevet betydelige medlemsfald som følge af skolereformen, bedes ministeren redegøre for, hvilke initiativer det planlægges at igangsætte for at afhjælpe medlemsflugten fra idrætsforeningerne.

Spm. T

Deler ministeren undervisningsministerens opfattelse af, at aktiviteter i skolen kan erstatte frivilligt valgte aktiviteter i foreningslivet?

Spm. U

Hvordan forholder ministeren sig til Liberal Alliances forslag om at gennemføre en konkret undersøgelse af, hvilken indflydelse skolereformens komme har haft på antallet af aktive i den skolepligtige alder i landets idrætsforeninger, samt hvordan reformen har påvirket mangfoldigheden i udbuddet af frivillige idrætstilbud?

Det bemærkes, at samrådet er et fælles samråd med undervisningsministeren om folkeskolereformens betydning for idrætsforeningerne (spørgsmål N-U). Spørgsmål N-R er stilet til undervisningsministeren.

Kontaktperson:	Anders Voigt Tinning
----------------	----------------------

Tak for denne anledning til at drøfte folkeskolereformens betydning for idrætsforeningerne.

Lad mig indledningsvist nævne at både foreningerne og folkeskolen er vigtige for at forme vores børn og unge mennesker, og at jeg lægger vægt på folkeskolereformens positive elementer i forhold til idræt og kultur i den åbne skole. Blandt andet ser jeg det som en styrke, at der er indført 45 minutters motion og bevægelse i hver dag. Det er både noget som styrker børnene *i skolen* og *uden for skolen*.

I skolen vil det bidrage til at skærpe børnenes indlæring og koncentration. Visionen er også, at endnu flere børn og unge gennem et positivt møde med idræt i skolen vil få mod på at dyrke idræt og motion uden for skolen.

Jeg har med glæde noteret mig, at idrætsorganisationerne har arbejdet med og bakket op om reformen hele vejen. Selvfølgelig virker alt ikke perfekt fra første dag, og derfor skal både kommuner og foreninger i fællesskab finde lokale løsninger, som gør folkeskolereformen til en succes for begge parter. Det har jeg tillid til, at de er i stand til at gøre.

Jeg har fået tre spørgsmål (spørgsmål S-U), som jeg vil besvare et af gangen.

Samrådsspørgsmål S lyder:

”I forlængelse af artiklen i Berlingske Tidende 30/9-14: ”Medlemstal rasler ned i idrætsforeninger efter skolereform”, hvoraf det fremgår, at en række idrætsforeninger har oplevet betydelige medlemsfald som følge af skolereformen, bedes ministeren redegøre for, hvilke initiativer det planlægges at igangsætte for at afhjælpe medlemsflugten fra idrætsforeningerne.”

Lad mig først og fremmest sige, at det er for tidligt at vurdere folkeskolereformens betydning for medlemstallene i idrætsforeningerne 3 måneder inde i folkeskolereformen.

Såvel DIF som DGI peger på et broget og ikke entydigt billede af betydningen for foreningslivet.

Begge organisationer finder, at det er for tidligt at vurdere reformens betydning for medlemstallet i idrætsforeningerne.

Samtidig peger organisationerne på, at erfaringerne viser, at de steder, hvor det går bedst, er de steder, hvor der er etableret et tæt samarbejde mellem foreningslivet og skolen.

Regeringen har fokus på, at flere børn og unge skal være idrætsaktive – også i foreningerne. Og vi arbejder kontinuerligt med idræt i både skolen og i foreningerne. Lad mig komme med et par eksempler:

For det første vil jeg fremhæve den politiske stemmeaftale om idræt. Heri indgår, at hovedorganisationerne på idrætsområdet, der arbejder med børn, kan blive centrale medspillere i udviklingen. De skal udvikle redskaber og knowhow til implementering af reformen, som de lokale folkeskoler og idrætsforeninger kan anvende, når de konkret skal til at udmønte kravet om mere bevægelse.

I stemmeaftalen er afsat 1,75 mio. kr. i 2015, 1,5 mio. kr. i 2016 og 1 mio. kr. i 2017 til Dansk Skoleidræt til en særlig indsats i forhold til implementeringen af folkeskolereformen.

Desuden opfordres DIF, DGI, Dansk Skoleidræt og Team Danmark til at udarbejde en fælles plan for, hvilke indsatser

de 4 idrætsorganisationer vil iværksætte i forhold til implementering af folkeskolereformen, således at initiativerne understøtter hinanden.

Parterne er endvidere enige om, at der skal søges et styrket samarbejde mellem Kulturministeriet og Undervisningsministeriet om implementering af folkeskolereformens krav om motion og bevægelse.

Under hele forløbet op til folkeskolereformen og undervejs har alle de foreningsbårne idrætsorganisationer spillet positivt med i arbejdet med folkeskolereformen, hvilket absolut er anerkendelsesværdigt, og et vigtigt udgangspunkt for, at det kan blive en succes for alle parter.

Parterne bag den politiske stemmeaftale om idræt bakker også op om idrætsorganisationernes 25-50-75-vision, hvor ambitionen er, at i 2025 skal 50 % af befolkningen være foreningsaktive, mens 75 % af befolkningen skal være idrætsaktive uanset organiseringsform.

Idrætsorganisationerne – bakket op af Folketingets partier – søger altså en øget idrætsdeltagelse bredt, og her spiller folkeskolereformen godt sammen med idrættens ambitioner.

For det andet er intentionen med mine nye børne- og ungestrategier at understøtte den åbne skoles ambition om samarbejde mellem skolen og det omgivende samfund, herunder mellem folkeskolen samt kultur- og foreningslivet. Det sker bl.a. med initiativer, der skal klæde kultur-, idræts- og foreningslivet på til et øget samarbejde med skolerne.

I forlængelse heraf vil Kulturministeriet og Undervisningsministeriet i fællesskab afholde fire konferencer, der sætter aktører fra kultur-, idræts- og foreningslivet sammen med folkeskolen og forbereder dem på, hvordan folkeskolereformen kan skabe nye samarbejdskonstellationer.

Kulturministeriet er også ved at udarbejde en digital platform, hvor kultur-, idræts- og foreningslivet kan søge vejledning og inspiration til samarbejde med folkeskolen med henblik på i højere grad end før at kunne inddrages i skoleundervisningen.

Endelig vil jeg for det tredje nævne, at Regeringen løbende arbejder på at forbedre forholdene for idrætten og foreningerne. Det gør vi bl.a. ved at understøtte rammerne

gennem initiativer som kan gøre det lettere at være frivillig – og det fornyede charter for samspil mellem det offentlige og det frivillige Danmark er også et eksempel herpå.

Alt i alt vil jeg tillade mig at konkludere, at vi fra regeringens side – og sammen med partierne bag den politiske stemmeaftale om idræt – har gjort meget for at understøtte folkeskolereformen.

Og så vil jeg besvare **samrådsspørgsmål T**, som lyder:

”Deler ministeren undervisningsministerens opfattelse af, at aktiviteter i skolen kan erstatte frivilligt valgte aktiviteter i foreningslivet?”

Folkeskolen og foreningslivet bidrager på hver sin måde til at forme vores børn til myndige, demokratiske medborgere, som tager ansvar for sine medmennesker og for sig selv.

Folkeskolen og folkeoplysningen, som foreningslivet er en del af, har på mange måder gået hånd i hånd, og som børn af 1800-tallet har de begge bidraget til at demokratisere og oplyse borgerne, der både er blevet dannet og uddannet.

De går fortsat hånd i hånd i dag:

- Kommunerne skal ifølge folkeoplysningsloven stille lokaler – herunder undervisningslokaler og gymnastiksale på skolerne – til rådighed for foreningslivet.
- Og folkeskolen skal efter folkeskolereformen søge samarbejde med foreningslivet.

Foreningslivet er noget særligt – og kan noget særligt. Jeg tror ikke, at det er tilfældigt, at vi i Danmark – i lighed med i andre lande med foreningsbaserede idrætsmodeller – har en høj idrætsdeltagelse sammenlignet med andre lande.

Den danske idrætspolitik bygger på den foreningstradition, der gennem mere end 100 år har været grundstenen i dansk idræt – det er regeringen og partierne bag den politiske stemmeaftale om idræt enige om, og det står vi fast ved.

Når jeg lægger vægt på foreningslivets bidrag til at danne os som borgere, skyldes det, at foreningslivet har en række kendetegn, som jeg finder, giver et vigtigt bidrag til den danske demokratimodel.

Frivillige folkeoplysende foreninger skal således

- have vedtægter, en bestyrelse og være demokratisk opbygget
- være almennyttig og bygge på aktivt medlemskab, samt
- som udgangspunkt være åben for alle, som tilslutter sig foreningens formål.

Samtidigt har vi med den danske foreningsmodel etableret en mindretalsret, hvor det er op til medlemmerne af foreningen – inden for lovens rammer – at beslutte deres virke og aktiviteter uden unødigt indblanding fra staten eller kommunerne.

Derfor bidrager foreningslivet til den danske demokratimodel – altså ikke bare fordi, man lærer om demokrati i foreningen, men fordi foreningen bliver et demokratisk frirum til at gå sammen med ligesindede om noget, man selv synes er vigtigt.

Det bringer mig til den vigtigste del af mit svar: Børns deltagelse i foreningslivet er netop kendetegnet ved frivillighed på to planer:

1. Frivilligheden er central i idrættens organiseringsform, hvor bestyrelsesmedlemmer,

trænere, ledere, dommere og andre hjælpere frivilligt bidrager til foreningens virke.

2. Foreningsidrætten er også kendetegnet ved, at børn og unge selv – eller sammen med deres forældre – frivilligt opsøger foreningerne. Der bliver skabt en særlig gejst, når man deltager og dygtiggør sig i en selvvalgt aktivitet.

Jeg vil derfor afslutningsvis støtte op om et citat fra en kronik, som undervisningsministeren har skrevet sammen med formanden for DIF, Niels Nygaard:

”Idræt og bevægelse i folkeskolen skal ikke afløse foreningsidrættens aktiviteter, som også rummer andet og mere end fysisk aktivitet. Tværtimod skal vi sigte efter, at børnene både skal være fysisk aktive i folkeskolen og fysisk aktive i idrætsforeningerne efter skoletid.”

Endelig skal jeg besvare **samrådsspørgsmål U**, som lyder:

”Hvordan forholder ministeren sig til Liberal Alliances forslag om at gennemføre en konkret undersøgelse af, hvilken indflydelse skolereformens komme har haft på antallet af aktive i den skolepligtige alder i landets

idrætsforeninger, samt hvordan reformen har påvirket mangfoldigheden i udbuddet af frivillige idrætstilbud?”

Jeg vil ikke afvise, at det vil være fornuftigt at lave en undersøgelse af reformens betydning for foreningslivet på et tidspunkt, men det vil være for tidligt at igangsætte en sådan undersøgelse kun 3 måneder inde i folkeskolereformen. Det er for øvrigt et synspunkt, som DIF og DGI bakker op om.

Dels er der ikke opgjort medlemstal efter reformens ikrafttrædelse, dels er der mange nye tiltag og samarbejdsformer, som foreningerne – og skolerne – skal finde frem til og vænne sig til.

Lige nu skal energien lægges i at løbe tingene i gang, og så håber jeg, at vi fremadrettet vil se en positiv effekt af samarbejderne, som bliver udviklet.

Jeg skal bemærke, at DIF og DGI af egen drift i samarbejde med Center for Ungdomsforskning planlægger et grundigt og længerevarende forskningsprojekt, der bl.a. skal afdække konsekvenserne af reformen for foreningslivet.

Endelig vil jeg nævne, at jeg har forstået, at undervisningsministeriets evaluering og forskning i tilknytning til Folkeskolereformen også vil komme ind på emnet. Men det vil undervisningsministeren sikkert kunne redegøre bedre for end jeg.